

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ

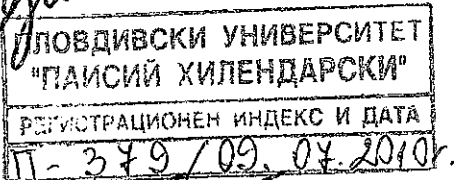
Дата

УСТАВЕН СЪД
21/К.С.13/2010
2.07.2010

"ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"

ул. "Цар Асен" 24
Пловдив 4000
България

тел. +359 32 261 210
факс +359 32 628390
<http://www.uni-plovdiv.bg>

ДО
КОНСТИТУЦИОНЮЩА СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

От Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”,
по Конституционно дело № 13 от 2010 г.

ОТНОСНО: Искане на петдесет и двама народни представители от 41-то Народно събрание за установяване противоконституционността на текстове от Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн. ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г.).

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Във връзка с конституирането на ПУ "Паисий Хилендарски" като заинтересована страна по конституционно дело № 13 от 2010 г., изразяваме следното становище по въпрос, който считаме за принципен за висшето образование и науката:

В Конституцията на Република България се предвижда съдебният контрол за законност на актовете на административните органи като основен конституционен принцип, установен в чл. 120. Наред с гражданското и наказателното правораздаване, осъществяването на административното правораздаване е специфичен израз на правозащитната функция на правовата държава.

Чрез него се защитава законността, като е въведена съдебна защита на правата и законните интереси на физическите и юридическите лица, когато те са нарушени от актове на административни органи. Обект на този съдебен контрол за законност поначало могат да бъдат всички административни актове, независимо от органа, който ги е издал, независимо и от правната им природа - нормативни, общи, индивидуални.

Конституционният законодател е предвидил и ограничение, в смисъл, че със закон някои административни актове могат да бъдат обявени за необжалваеми, тоест изключени от общата клауза за обжалваемост на административните актове. Законодателят обаче може да установява това изключение само тогава, когато не се накърняват конституционно признати основни права и свободи на гражданите, или когато друга, по-висша, но изрично конституционно прогласена ценност трябва да бъде приоритетно защитена - например националната сигурност. В този смисъл се приотнася и Конституционният съд в свое решение № 5 от 1997 г. /ДВ, бр. 20 от 7 март 1997 г./ Тоест незасягането на основни конституционно признати права и свободи на гражданите е критерий за изключението по чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Споделяме разбирането на Конституционния съд, изразено от него в решение № 7 от 1995 г. /ДВ, бр. 59 от 30 юни 1995 г./, че разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, трябва „да се тълкува ограничително и не обхваща тези актове, които засягат основни конституционни права."

Правото на обжалване на „всички административни актове" /чл. 120, ал.2 от Конституцията/ е основно конституционно право. То неразривно е свързано с правото на защита по чл. 56 от основния закон. Ефективното му упражняване е същностен елемент от цялостното нормално функциониране на съвременната правова държава, за каквата е обявена Република България в чл. 4 от Конституцията, както и елемент от международните договори по които Република България е страна.

Чл. 120, ал. 2 от Конституцията съединява в своето съдържание две, различни по характер, норми - материална и процесуална. Процесуалноправното съдържание се отнася до кръга на активно легитимираните субекти, които имат право да сезират съдилищата. Материалноправното съдържание се отнася до въвеждането на конституционния критерий за съдебна обжалваемост на административните актове.

Ограничителното прилагане на възможността да се изключват определени актове от обхвата на съдебния административен контрол, предоставена на Народното събрание с чл. 120, ал. 2 от Конституцията, следва да се прилага когато са налице достатъчно основателни причини, изискващи изрично установените конституционни ценности да бъдат приоритетно защитени.

Според нас, решенията на Арбитражния съвет към Националната агенция за оценяване и акредитация /НАОА/ следва да могат да се

оспорват пред съд. Така например, решенията на Комисията за защита на конкуренцията по Закона за защита на конкуренцията, също подлежат на съдебен контрол. Не би следвало актове на Арбитражния съвет към НАОА да попадат в „изключенията“, а за тях трябва да важи общата клауза за обжалваемост на актовете на административните органи пред съда за тяхната законосъобразност.

Даваме това становище, водени от разбирането, че образователният процес научното развитие и научните изследвания са обществени отношения, които имат особено и стратегически важно значение за Република България.

Проф. д-р. Иван Куцаров -
Ректор на ПУ „Паисий Хилендарски“

08.07.2010 г.

гр. Пловдив